

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	21 ต.ค. 2553	41	14629	3

แตกแคว้น ชื่อห้วนมคนล้านนา พะหนฺญาการดูแลรักษา ห้วนมแม่

การเลี้ยงลูกน้อยทารก ในหมู่ผู้คนล้านนา สมัยก่อนมักมีเรื่องยุ่งยากให้ผู้เป็นแม่ต้องระก้าลำบากโดยเฉพาะเมื่อเกิดลูกออกมาแล้ว ต้องให้ลูกดูดนมจากเต้าตามธรรมชาติ เมื่อลูกดูดห้วนมนี้แหละบางคนถึงต้องนำตาปริเพราะห้วนมแม่เกิดเป็น นมแตกแคว้น

อันว่าปะแคว้นคนล้านนา ตรงกับภาษาไทยกลางว่า ลูกตะขบยักษ์ มันเป็นไม้ป่า ต้นมีหนาม ใบปลายกลมมน เมื่อออกลูกตอนแรกมีสีเขียวเข้ม ต่อมาเมื่อลูกมันแก่เต็มที่จนสุกงอม ผิวหนังของหน่วยปะแคว้นจะแตกปริ มีเนื้อในปูดออกมานิดๆ ลักษณะของลูกอย่างนี้แหละครับ เอามาบีบๆ แล้วบีบเข้าปากกินอร่อยนักแล

สมัยก่อนหน่วยปะแคว้นมีให้เรากินได้ทั่วไปตามป่าเขา แต่ปัจจุบันมันหายไปในถิ่นไม่รู้ ละอ่อนหรือผู้คนปัจจุบันจึงไม่ได้กินหน่วยปะแคว้นเลยไม่รู้จักมันเช่นกัน

กล่าวถึงแม่กำเดียนหรือแม่ลูก

น้อยที่กำลังเลี้ยงทารก เด็กน้อยอยู่ เมื่อลูกดูดตึมนมจากเต้าไปนานๆแม่บางคนเกิดห้วนมแตกแคว้นหรือผิวหนังห้วนมแตกปริ แต่มีความจำเป็นต้องให้ลูกดูดนม ตอนนี้อย่างห้วนมที่แตกแคว้นจะมีทั้งเลือดและน้ำนมปนกันออกมา ลูกต้องได้ตึมทั้งน้ำนมและน้ำเลือดจากอกแม่ ลูกตึมอร่อยแต่แม่ต้องนำตาปริทุกครั้งทีลูกตึมนม

วิธีการรักษาต้องไปหาแม่คนอื่นที่มีน้ำนมให้ลูกตึมก่อนระยะหนึ่งรอให้แม่รักษาห้วนมโดย

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	21 ต.ค. 2553	41	14629	3

การนำผงสมุนไพรใส่แผลสักสามสี่วันก็จะหาย
หรือไม่บางครั้ง ไปหาแม่คนอื่นที่ไม่น่าเชื่อถือก็ต้อง
บีบน้ำนมใส่กระบอกไม้ไผ่แล้วใช้ชันตักป้อนน้ำ
นมให้ทารกน้อย

ปัจจุบันเราไม่ค่อยได้ยินเรื่องนมแตกแ
วันมากนัก อาจเป็นเพราะแม่สมัยใหม่ไม่
นิยมให้ลูกดื่มนมของตนเองกระมัง ปล่อย
ให้ลูกดื่มนมสัตว์แทนนมแม่ อาจเป็นไปได้
ว่า นิสัยสัตว์ที่อยู่ในน้ำนมไปอยู่ในตัว
คนบางครั้ง บางคนจึงสร้างเรื่องวุ่นวายแ
งสังคมกันนักหนา.

ภาพ หน่วยปะเกว้น ในแหล่งเรียนรู้
สะพานล้านนา สวนชาบึงหินไฟ บ้านป่า
รวก ต.ดอนแก้ว อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่

...นิคม พรหมมาเทพย์...